

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Факультет економічних наук

Кафедра управління земельними ресурсами

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор

Юрій КОТЛЯР

“ ” 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА УПРАВЛІННЯ В ГЕОДЕЗІЇ ТА ЗЕМЛЕУСТРОЇ

Галузь знань 19 Архітектура та будівництво / G Інженерія, виробництво та будівництво

Спеціальність: 193 Геодезія та землеустрій / G 18 Геодезія та землеустрій

Розробник

Завідувач кафедри розробника

Завідувач кафедри спеціальності

Гарант освітньої програми

Декан факультету

Начальник НМВ

Олена ЛАЗАРСВА

Лев ПЕРОВИЧ

Лев ПЕРОВИЧ

Олена ЛАЗАРСВА

Світлана БЕЛІНСЬКА

Свгенія ПОСТИКІНА

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	Організація та управління в геодезії та землеустрої	
Галузь знань	G Інженерія, виробництво та будівництво	
Спеціальність	G 18 «Геодезія та землеустрій»	
Спеціалізація (якщо є)	-	
Освітня програма	Освітньо-професійна програма «Геодезія та землеустрій» першого рівня вищої освіти.	
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	
Статус дисципліни	Нормативна дисципліна циклу професійної підготовки	
Курс навчання	IV	
Навчальний рік	2025-2026	
Номер семестрів:	Денна форма	Заочна форма
	8	-
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	4,5	
Структура курсу: – лекції – семінарські заняття (практичні, лабораторні, півгрупові) – годин самостійної роботи студентів	Денна форма (IV курс)	Заочна форма
	– лекції – 22 год.; – групові заняття 44 год. – самостійної роботи – 69 год.	
Відсоток аудиторного навантаження	49%	
Мова викладання	Українська	
Форма проміжного контролю	Контрольні роботи	
Форма підсумкового контролю	екзамен	

1. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни

Мета: навчити студентів оптимально організовувати роботу в науково-дослідних та проектно-вишукувальних організаціях з різними формами господарювання та в управліннях Держгеокадастру відповідно до законодавчих актів та нормативних документів.

Завдання:

- навчити студента, згідно з кваліфікаційною характеристикою, організації землевпорядних робіт на всіх етапах виробничого процесу;

- прищепити студентам, згідно з їх кваліфікаційною характеристикою, теоретичні знання і практичні навички з організації та управління виробництвом.

Дисципліна «Організація і управління землевпорядним виробництвом» відноситься до циклу вибіркових дисциплін циклу професійної підготовки.

Передумови вивчення дисципліни: засвоєння курсів «Земельний кадастр», «Земельне право», «Землевпорядне проектування», «Економіка землекористування» та ін.

Очікувані результати навчання: засвоєння як теоретичних питань, так і практичних дії щодо організації і управління землевпорядним виробництвом, відтворенням та охороною земель, засвоєння загальних засад користування землею, забезпечення вимог екологічної безпеки тощо.

В результаті вивчення дисципліни студент

має знати:

- сутність організації землевпорядних робіт;
- структуру землевпорядних робіт;
- сутність і умови впровадження господарського розрахунку;
- принципи, системи і форми оплати праці в землевпорядкуванні;
- механізм плавання робіт по землевпорядкуванню.

має вміти:

- науково організовувати працю в землевпорядкуванні;
- організовувати виконання робіт по довгостроковому прогнозуванню використання земельних ресурсів;
- утворювати і використовувати фонди економічного стимулювання проектних організацій по землевпорядкуванню;
- здійснювати вишукувальні роботи для цілей землевпорядкування.

Програмні компетенції
(Організація та управління в геодезії та землеустрої – ОПП22,
БАК)
ЗК9, ЗК12, СК2, СК4, СК5, СК12, ПРН2, ПРН14, ПРН15)

- *загальні компетентності:*

- 1) здатність до міжособистісної взаємодії;
- 2) здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства і необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав та свобод людини і громадянина в Україні.

- *фахові компетентності:*

- 1) здатність застосовувати теорії, принципи, методи фізико-математичних, природничих, соціально-економічних, інженерних наук при виконанні завдань геодезії та землеустрою;
- 2) здатність обирати та використовувати ефективні методи, технології та обладнання для здійснення професійної діяльності у сфері геодезії та землеустрою;
- 3) здатність застосовувати сучасне інформаційне, технічне і технологічне забезпечення для вирішення складних питань геодезії та землеустрою;
- 4) здатність проводити технічний контроль та оцінювати якість топографо-геодезичної та картографічної продукції.

- *програмні результати навчання:*

- 1) організувати і керувати професійним розвитком осіб і груп;
- 2) планувати складну професійну діяльність, розробляти і реалізовувати проекти у сфері геодезії та землеустрою за умов ресурсних та інших обмежень;
- 3) розробляти і приймати ефективні рішення щодо професійної діяльності у сфері геодезії та землеустрою, у тому числі за умов невизначеності.

2. Програма навчальної дисципліни

Денна форма:

	Теми	Лекції	Практичні	Самостійна робота	Загальний обсяг
1	Теоретичні основи організації і планування робіт із землеустрою	2	4	5	11
2	Основи управління землекористуванням	4	6	8	20
3	Нормування землевпорядних робіт	2	6	8	14
4	Планування землевпорядних робіт	2	4	8	14
5	Фінансування землевпорядних робіт і господарський розрахунок у проектних організаціях із землеустрою	2	4	8	14
6	Організація виконання землевпорядних робіт	2	4	8	14
7	Основні напрямки наукової організації праці у землевпорядних організаціях	2	4	8	14
8	Організація виконання землевпорядних робіт за видами та стадіями	4	8	8	20
9	Організація і планування робіт землевпорядної служби	2	4	8	14
	Всього за курсом	22	44	69	135

3. Зміст навчальної дисципліни

3.1. План лекцій

№	Тема заняття / план
1	Тема 1 Теоретичні основи організації і планування робіт із землеустрою (2 год) 1) Предмет, завдання і зміст курсу, його зв'язок з іншими дисциплінами. 2) Поняття, особливості і структура землевпорядних робіт. 3) Землевпорядний процес. 4) Основні заходи щодо раціональної організації робіт із землеустрою.
2	Тема 2 Основи управління землекористуванням (2 год) Блок А 1) Сутність та основи управління. 2) Система і функції управління. 3) Методи управління. 4) Стимулювання якості проектно-вишукувальної та іншої технічної документації.
	Тема 2 Основи управління землекористуванням (2 год)

	<p>Блок Б</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Організаційна структура управління. 2) Організація управлінської праці. 3) Організація управління якістю праці. 4) Організація контролю і оцінка якості праці.
3	<p>Тема 3 Нормування землевпорядних робіт (2 год)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Значення нормування. 2) Технічно обґрунтовані норми праці. 3) Структура затрат робочого часу і види норм праці. 4) Методи розробки технічно обґрунтованих норм праці. 5) Запровадження норм праці.
4	<p>Тема 4. Планування землевпорядних робіт (2 год)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Завдання планування. 2) Перспективні і поточні плани. 3) Основні розділи і методика складання річних планів. 4) Сітьове планування.
5	<p>Тема 5. Фінансування землевпорядних робіт і господарський розрахунок у проектних організаціях із землеустрою (2 год)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Порядок фінансування землевпорядних робіт і контроль за дотриманням планово-фінансової дисципліни. 2) Сутність господарського розрахунку і умови його запровадження. 3) Фонди економічного стимулювання, їх утворення і використання.
6	<p>Тема 6. Організація виконання землевпорядних робіт (2 год)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) План роботи – основа організації робіт у землевпорядній організації. 2) Розрахунок виробітку на одного виконавця. 3) Формування виробничих підрозділів і комплектування їх спеціалістами. 4) Розстановка кадрів при виконанні землевпорядних робіт. 5) Організація контролю виконаних робіт і авторського нагляду за здійсненням проектів. 6) Кооперація і ув'язка робіт у виробничих підрозділах
7	<p>Тема 7. Основні напрямки наукової організації праці у землевпорядних організаціях (2 год)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Поняття, завдання і зміст наукової організації праці. 2) Основні напрямки наукової організації праці. 3) Запровадження наукової організації праці. 4) Економічна ефективність заходів наукової організації праці у землевпорядних організаціях.
8	<p>Тема 8. Організація виконання землевпорядних робіт за видами та стадіями (2 год)</p> <p>Блок А</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Організація виконання робіт по довгостроковому прогнозуванню використання земельних ресурсів. 2) Місцеві програми використання та охорони земель. 3) Організація виконання робіт по формуванню територій і встановленню її меж.
9	<p>Тема 8. Організація виконання землевпорядних робіт за видами та стадіями (2 год)</p> <p>Блок Б</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Організація виконання робіт по відведенню земель для державних і громадських потреб. 2) Організація виконання робіт по внутрігосподарському землеустрою. 3) Організація виконання робіт по створенню селянського (фермерського) господарства.

	4) Організація виконання вишукувальних робіт.
10	Тема 9. Організація і планування робіт землевпорядної служби (2 год) 1) Значення, зміст і види робіт. 2) Планування і організація виконання землевпорядних робіт. 3) Складання облікових і звітних документів про виконання робіт.

3.2. План практичних (семінарських) занять

№	Тема заняття / план
1	Тема 1 Теоретичні основи організації і планування робіт із землеустрою (2 год) Блок А 1) Які існують етапи землевпорядних робіт? 2) Що таке камеральні та польові роботи? 3) Які спеціалісти можуть виконувати землевпорядні роботи? 4) Що таке землевпорядний процес? 5) Які існують стадії землевпорядного процесу?
2	Тема 1 Теоретичні основи організації і планування робіт із землеустрою (2 год) Блок Б 1) В чому полягає зміст землевпорядної справи? 2) Які матеріали організаційно-економічного характеру містяться у землевпорядній справі? 3) Що таке спеціалізація землевпорядного виробництва? 4) Від чого залежить продуктивність праці землевпорядних кадрів? 5) Які основні заходи щодо раціональної організації робіт по землевпорядкуванню?
3	Тема 2 Основи управління землекористуванням (2 год) Блок А 1) В чому полягає сутність управління? 2) Розкрийте роль управління. 3) Розкрийте функції управління. 4) Які існують методи управління? 5) Розкрийте систему методів управління в землекористуванні.
4	Тема 2 Основи управління землекористуванням (2 год) Блок Б 1) Хто є об'єктом управлінського впливу у виробничому колективі? 2) Як розраховується коефіцієнт якості організаційних заходів у землекористуванні? 3) Що передбачає комплексна система управління якістю проектних і вишукувальних робіт? 4) Як здійснюється організація управлінської праці? 5) Як відбувається управління адміністративно-управлінського персоналу землевпорядним виробництвом?
5	Тема 2 Основи управління землекористуванням (2 год) Блок В 1) Які повноваження технічної ради проектної організації по землевпорядкуванню? 2) Що передбачає організація управління якістю праці? 3) Як здійснюється організація контролю і оцінка якості праці? 4) Як відбувається стимулювання якості проектно-вишукувальної та іншої технічної документації?
6	Тема 3 Нормування землевпорядних робіт (2 год) Блок А 1) Значення нормування землевпорядних робіт.

	<p>2) Що таке нормування праці?</p> <p>3) Розкрийте принципи нормування землевпорядних робіт.</p>
7	<p>Тема 3 Нормування землевпорядних робіт (2 год)</p> <p>Блок Б</p> <p>1) Структура затрат робочого часу в землевпорядкуванні.</p> <p>2) Що таке «технічно обґрунтовані норми»?</p> <p>3) Охарактеризуйте поняття «час безпосередньої роботи», «час перерв», «час безпосередньої роботи», «час обслуговування робочого місця», «норма виробітку»</p>
8	<p>Тема 3 Нормування землевпорядних робіт (2 год)</p> <p>Блок В</p> <p>1) Які Ви знаєте методи розробки технічно обґрунтованих норм праці?</p> <p>2) Що таке «фотографія робочого дня»?</p> <p>3) Як запроваджуються норми праці у виробництві?</p>
9	<p>Тема 4. Планування землевпорядних робіт (2 год)</p> <p>Блок А</p> <p>1) Розкрийте етапи землевпорядного виробництва.</p> <p>2) Зміст завдань планування землевпорядних робіт.</p> <p>3) Що відображається в перспективних планах землевпорядних робіт?</p> <p>4) Що відображається в поточних планах?</p>
10	<p>Тема 4. Планування землевпорядних робіт (2 год)</p> <p>Блок Б</p> <p>1) Тематичний (об'ємний) план проектно-вишукувальних робіт?</p> <p>2) Яких вимог дотримуються при складанні кошторису витрат на використання землевпорядних робіт?</p> <p>3) Як плануються землевпорядні роботи у структурних підрозділах?</p>
11	<p>Тема 5. Фінансування землевпорядних робіт і господарський розрахунок у проектних організаціях із землеустрою (2 год)</p> <p>Блок А</p> <p>1) Розкрийте функції фінансів проектних організацій.</p> <p>2) Назвіть джерела фінансування землевпорядних робіт в проектних організаціях.</p> <p>3) Суб'єкти фінансування землевпорядних робіт.</p>
12	<p>Тема 5. Фінансування землевпорядних робіт і господарський розрахунок у проектних організаціях із землеустрою (2 год)</p> <p>Блок Б</p> <p>1) Що слід розуміти під фінансовим господарством у проектній організації із землеустрою?</p> <p>2) Що таке господарський розрахунок?</p> <p>3) Як поділяються фонди в землевпорядній організації?</p> <p>4) Охарактеризуйте механізм запровадження господарського розрахунку</p>
13	<p>Тема 6. Організація виконання землевпорядних робіт (2 год)</p> <p>Блок А</p> <p>1) Види землевпорядних робіт, що виконуються у проектних організаціях по землевпорядкуванню.</p> <p>2) Розкрийте особливості планування землевпорядних робіт у виробничих підрозділах в зарубіжних країнах.</p> <p>3) Як розраховується виробіток на одного виконавця?</p>
14	<p>Тема 6. Організація виконання землевпорядних робіт (2 год)</p> <p>Блок Б</p> <p>1) Як формуються виробничі підрозділи у землевпорядних організаціях?</p> <p>2) Комплектування виробничих підрозділів спеціалістами у землевпорядних організаціях.</p> <p>3) Кооперація у землевпорядних організаціях.</p>

15	<p>Тема 7. Основні напрямки наукової організації праці у землепорядних організаціях (2 год)</p> <p>Блок А</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Наукова організація праці в землепорядній організації. 2) За рахунок чого досягається економія часу у землепорядних організаціях? 3) Особливості наукової організації праці в залежності від характеру землепорядного виробництва? 4) Розкрийте сутність економічного і психофізіологічного завдання наукової організації праці.
16	<p>Тема 7. Основні напрямки наукової організації праці у землепорядних організаціях (2 год)</p> <p>Блок Б</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Трудова, технологічна і виробнича дисципліна. 2) З яких причин відбувається порушення організації праці в землепорядкуванні? 3) Розкрийте особливості досягнення науки і техніки при впровадженні в організацію праці у землепорядному виробництві? Організація і управління землепорядним виробництвом 4) Як розраховується економічний ефект від запровадження заходів з наукової організації праці в землепорядкуванні?
17	<p>Тема 8. Організація виконання землепорядних робіт за видами та стадіями (2 год)</p> <p>Блок А</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Яким чином здійснюється прогнозування використання земельних ресурсів? 2) Які етапи розробки Генеральної схеми планування території? 3) Хто є замовниками робіт по складанню схем землеустрою? 4) Назвіть і охарактеризуйте стадії землепорядного процесу.
18	<p>Тема 8. Організація виконання землепорядних робіт за видами та стадіями (2 год)</p> <p>Блок Б</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Що входить до текстової частини землепорядної справи? 2) Що входить до графічної частини землепорядної справи? 3) Що включають в себе графічні матеріали схеми землеустрою? 4) Які стадії землепорядних робіт по формуванню територій і встановленню меж сільських територій?
19	<p>Тема 8. Організація виконання землепорядних робіт за видами та стадіями (2 год)</p> <p>Блок В</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Що включають в себе матеріали погодження та затвердження проекту землеустрою? 2) Яким чином організуються роботи по внутрігосподарському землеустрою? 3) Стадії робіт землепорядного процесу по внутрігосподарському землеустрою. 4) Завдання на складання проекту внутрігосподарського землеустрою. 5) Як здійснюється перенесення проекту в натуру?
20	<p>Тема 8. Організація виконання землепорядних робіт за видами та стадіями (2 год)</p> <p>Блок Г</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Як матеріали містяться в землепорядній справі? 2) Що таке селянське (фермерське) господарство? 3) Які умови створення селянського (фермерського) господарства? 4) Розкрийте особливості селянського (фермерського) господарства. 5) Що таке вишукувальні роботи? 6) Для чого використовують відкориговані планово-картографічні матеріали?

21	<p>Тема 9. Організація і планування робіт землевпорядної служби (2 год) Блок А</p> <p>1) Які електронні послуги здійснює Держгеокадастр? 2) Які основні завдання Держгеокадастру? 3) Стратегічні напрямки роботи Центру Державного земельного кадастру.</p>
22	<p>Тема 9. Організація і планування робіт землевпорядної служби (2 год) Блок Б</p> <p>1) Вкажіть специфіку роботи районних агропромислових формувань. 2) Структура землевпорядної служби району та області. 3) Як здійснюється планування землевпорядних робіт? 4) Облікові і звітні документи, що ведуться з питань землеволодіння та землекористування.</p>

3.3. Завдання для самостійної роботи

Питання для обговорення

1. Основні методи організації і планування робіт із землеустрою.
2. Заходи щодо прогнозування та планування використання земель.
3. Землевпорядні роботи із відведення земель для державних і громадських потреб.
4. Сутність обстежувальних вишукувальних робіт.
5. Сутність камеральних робіт
6. Ефективність організації землевпорядних робіт.
7. Сутність виробничої діяльності організацій по землевпорядкуванню.
8. Функції управління у землевпорядному виробництві.
9. Землевпорядні органи України.
10. Землевпорядні органи у зарубіжних країнах.
11. Організація управлінської праці в землевпорядкуванні.
12. Оцінка якості праці в землевпорядкуванні.
13. Помилки в проектно-вишукувальній та іншій технічній документації.
14. Довідково-статистичні норми праці.
15. Технічно обґрунтовані норми праці.
16. Етапи розрахунку норм виробітку.
17. Затрати робочого часу землевпорядника.
18. Охарактеризуйте процес планування землевпорядних робіт.
19. Кошторис витрат.
20. Прямі і накладні витрати.
21. Метод сітьового планування.
22. Процес планування землевпорядних робіт.

- 23.Порядок фінансування землевпорядних робіт.
- 24.Процес виготовлення і здачі проектно-кошторисної документації.
- 25.Принципи господарського розрахунку.
- 26.Процес планування землевпорядних робіт.
27. Основні питання організації землевпорядних робіт у виробничих підрозділах.
- 28.Розрахунок коефіцієнтів виробітку.
- 29.Камеральні роботи.
- 30.Польові роботи.

Приклад відповіді на питання 1

Основні методи організації і планування робіт із землеустрою

Оволодіння науковими методами організації, управління і планування робіт із землеустрою немислиме без знань економічних законів розвитку суспільства, тому курс тісно пов'язаний з теорією економічних вчень, економікою і організацією сільськогосподарського виробництва, управлінням виробництва та іншими економічними дисциплінами. Особливо тісний зв'язок організація і управління землевпорядним виробництвом має із землевпорядним проектуванням, яке науково обґрунтовує можливості та способи такої організації території, яка Організація і управління землевпорядним виробництвом Планування робіт із землевпорядкуванню Нормування землевпорядних робіт Фінансування землевпорядних робіт Організація землевпорядних робіт Організація і управління землевпорядним виробництвом 10 сприяє найбільш ефективному використанню земельних ресурсів з метою отримання максимуму сільськогосподарської продукції з кожного гектара землі за мінімально необхідних затрат праці і засобів на її виробництво, не знижуючи родючості ґрунту. Практичне здійснення землевпорядних дій пов'язане із заходами щодо прогнозування та планування використання земель як у межах адміністративно-територіальних одиниць, на базі яких розробляють проекти землевпорядкування окремих сільськогосподарських підприємств, так і окремих землеволодінь та землекористувань. Організація і управління землевпорядним виробництвом пов'язані з дисципліною «Земельний кадастр», що охоплює систему земельно-кадастрових робіт, які встановлюють процедуру визнання факту виникнення або припинення права власності і права користування земельними ділянками та містять сукупність відомостей і документів про місце розташування та правовий режим цих ділянок, їх оцінку, класифікацію земель, кількісну та якісну характеристику, розподіл серед власників землі та землекористувачів. Будь-яка організація виробництва базується на об'єктивних знаннях про

землю як головний засіб виробництва в сільському господарстві і просторовий базис розміщення й розвитку всіх галузей народного господарства.

Тема аналітичних робіт

1. Peculiarities of the scientific organization of labor in land management production.
2. Measures to strengthen labor discipline in land management.
3. Measures to improve and standardize work on land management.
4. Optimization of the structure of sown areas.
5. Forecasting the use of land resources.
6. General scheme of territory planning.
7. Schemes of land management of administrative districts.
8. State act on the right of private ownership of land.
9. Execution of land allocation works for state and public needs.
10. Preparatory work on intra-household land management.
11. Project of intra-household land management.
12. Organization and management of land management production
13. Research works.
14. State Land Cadastre.
15. State Service of Ukraine on geodesy, cartography and cadastre.
16. Land management and land protection.
17. Geodesy and cartography.
18. Monetary valuation of lands.
19. Land market in Ukraine.
20. Monitoring of land relations in Ukraine.

Приклад відповіді на першу аналітичну роботу

1. Peculiarities of the scientific organization of labor in land management production.

Scientific organization of work is an integral part of labor activity. It ensures the improvement of all work processes in order to achieve the highest productivity. The scientific organization of labor is a set of organizational, technical, scientific, sanitary-hygienic, educational measures that ensure the economy of labor in all its forms (living, tangible and future), and also provide for the most targeted use of working time, production skills and creative abilities, elimination of non-productive costs and adverse effects of the production sphere on the body of employees.

The scientific organization of work is a complex, multifaceted process that covers all stages of production, all divisions and spheres of activity, starting from the workplace and ending with the entire production as a whole.

Depending on the nature of land-based production, the scientific organization of work has its own characteristics. First, it is the organization of work on a scientific basis in chamber conditions. The organization of work in such cases is determined by the measures of the relevant production unit and does not depend on the organization of work at these enterprises. For example, surveying the territory, transferring land management projects to nature, surveying land, etc., require the involvement of relevant specialists to perform these works. Sometimes it is impossible to organize work in the field due to unfavorable climatic conditions, which leads to forced downtime, if the object is located at a considerable distance from the place of main work.

Therefore, an important element of the scientific organization of work is preparation for conducting field work. If it is, for example, a horizontal survey of the territory, then in an unfavorable period, you can deal with the processing of journals and field work materials. When transferring land management projects to nature, an important document of the scientific organization of work is the working drawings for the transfer of the project to nature, which should reflect the most effective methods of performing this work. At the current stage, the scientific organization of work must ensure the solution of primarily economic and psychophysiological tasks.

3.4. Форми і методи навчання та викладення дисципліни

Основними **формами навчання є практичні та групові заняття**, які передбачають оволодіння системою практичних професійних умінь та навичок з навчальної дисципліни та передбачають проведення робіт з організації та управління виробництвом. Така перевірка дає змогу виявити, якою мірою студент усвідомив теоретичні курсу.

Основними методами навчання є **словесний метод** (дозволяє у найкоротший термін передати велику за обсягом інформацію, поставити перед студентами проблеми і вказати шляхи їхнього вирішення), **пояснювально-ілюстративний** (коли викладач повідомляє інформацію, розповідає), **метод проблемного викладу** (коли викладач ставить навчальну проблему й показує доказові шляхи її вирішення), **діагностичний метод** (передбачає розв'язання вправ, завдань, тестів).

3.5. Забезпечення освітнього процесу

Забезпечення освітнього процесу здійснюється із застосуванням Moodle 3.3, в рамках якої для студентів розміщено в мережу лекції, перелік екзаменаційних питань, питання до контрольних робіт, ККР з дисципліни, тести, ситуаційні завдання).

Матеріально-технічне забезпечення дисципліни

Проекційне мультимедійне обладнання (проектор, екран, ноутбук/комп'ютер);

Комп'ютерний клас;

Доступ до мережі Internet, точка доступу Wi-Fi;

OS: Windows, Android, iOS;

Browsers: Chrome / Opera / Mozilla Firefox / MS Edge; Програмне забезпечення: Word, Excel, PowerPoint;

Skype, Zoom, Google Meet, ArcGis

Публічна кадастрова карта України:
https://map.land.gov.ua/?cc=3461340.1719504707,6177585.367221659&z=6.5&l=kadastr&bl=orth_o10k_all

Дані Держгеокадастру: <https://land.gov.ua/derzhheokadastr-dodav-na-publichnu-kadastrvukartu-dani-pro-heonadra/>

Система електронного навчання Moodle 3.9

4. Підсумковий контроль

Перелік питань підсумкового контролю (екзамен)

2. Предмет курсу «Організація і управління землевпорядним виробництвом».
3. Зміст курсу, його зв'язок з іншими дисциплінами.
4. Завдання курсу «Організація і управління землевпорядним виробництвом».
5. Поняття землевпорядних робіт.
6. Структура землевпорядних робіт.
7. Ефективність організації землевпорядних робіт.
8. Землевпорядний процес.
9. Стадії землевпорядного процесу.
10. Специфіка роботи районних агропромислових формувань.
11. Основні заходи щодо раціональної організації робіт по землевпорядкуванню.
12. Теоретичні основи управління землекористуванням.
13. Системи управління землекористуванням.
14. Функції управління землекористуванням.
15. Методи управління землекористуванням.
16. Методи управління в землевпорядних організаціях.

17. Стимулювання якості проектно-вишукувальної та іншої технічної документації.
18. Організаційна структура управління.
19. Організація управлінської праці.
20. Організація управління якістю праці.
21. Організація контролю і оцінка якості праці.
22. Значення нормування землевпорядних робіт.
23. Технічно обґрунтовані норми праці.
24. Структура затрат робочого часу.
25. Види норм праці.
26. Методи розробки технічно обґрунтованих норм праці.
27. Запровадження норм праці.
28. Хронометричні спостереження землевпорядника.
29. Принципи нормування землевпорядних робіт.
30. Сутність планування землевпорядних робіт.
31. Завдання планування землевпорядних робіт.
32. Перспективні плани.
33. Поточні плани.
34. Принципи планування землевпорядних робіт.
35. Основні розділи річних планів.
36. Методика складання річних планів.
37. Тематичний план проектно-вишукувальних робіт.
38. Фінансовий план та план по праці землевпорядних робіт.
39. Сітьове планування.
40. Структура сітьового графіка у землевпорядному виробничому процесі.
41. Основні правила, які потрібно дотримуватись при складанні сітьових графіків.
42. Сутність фінансування землевпорядних робіт.
43. Фінансове планування в землевпорядних організаціях.
44. Сутність господарського розрахунку у проектних організаціях по землевпорядкуванню.
45. Цілі та принципи господарського розрахунку в землевпорядних організаціях.
46. Порядок фінансування землевпорядних робіт.
47. Контроль за дотриманням планово-фінансової дисципліни при фінансуванні землевпорядних робіт.
48. Господарський розрахунок.
49. Принципи господарського розрахунку.

50. Умови запровадження господарського розрахунку.
51. Фонди економічного стимулювання, їх утворення і використання.
52. План роботи – основа організації робіт спеціалістів виробничого складу.
53. Розрахунок виробітку на одного виконавця.
54. Принципи формування виробничих підрозділів.
55. Порядок комплектування виробничих підрозділів спеціалістами.
56. Розстановка кадрів при виконанні землевпорядних робіт.
57. Способи виконання землевпорядних робіт.
58. Основні риси землевпорядного виробництва.
59. Організація контролю виконаних робіт.
60. Організація авторського нагляду за здійсненням проектів.
61. Кооперація робіт у виробничих підрозділах.
62. Кооперація праці у сільськогосподарських підприємствах.
63. Ув'язка робіт у виробничих підрозділах.
64. Поняття наукової організації праці у землевпорядкуванні,
65. Завдання наукової організації праці у землевпорядкуванні.
66. Підготовка і підвищення кваліфікації та культурно-технічного рівня землевпорядних кадрів.
67. Зміст наукової організації праці.
68. Основні напрями наукової організації праці.
69. Запровадження наукової організації праці.
70. Етапи формування і реалізації планів у землевпорядному виробництві.
71. Економічна ефективність заходів наукової організації праці у землевпорядкуванні.
72. Економічний ефект від запровадження заходів з наукової організації праці.
73. Оптимізація структури посівних площ під сільськогосподарські культури.
74. Організація виконання робіт по довгостроковому прогнозуванню використання земельних ресурсів.
75. Державне прогнозування та розроблення регіональних програм використання та охорони земель.
76. Стадії землевпорядного процесу при розробці схем землеустрою адміністративних районів.
77. Структура землевпорядної справи.
78. Організація виконання робіт по формуванню територій і встановленню її меж.

79. Місцева програма використання та охорони земель.
80. Організація виконання робіт по відведенню земель для державних і громадських потреб.
81. Організація виконання робіт по внутрігосподарському землевпорядкуванню.
82. Складові частина та елементи проекту землеустрою.
83. Класифікація основних проектів землеустрою.
84. Організація виконання робіт по створенню селянського (фермерського) господарства.
85. Організація виконання вишукувальних робіт.
86. Організація і планування робіт землевпорядної служби.
87. Значення і зміст робіт землевпорядної служби.
88. Види робіт землевпорядної служби.
89. Планування землевпорядних робіт.
90. Організація виконання землевпорядних робіт.
91. Складання облікових і звітних документів про виконання робіт.

Типові задачі для розв'язування

1. Визначте фондозабезпеченість, фондоозброєність, фондovіддачу і фондомісткість, якщо вартість валової продукції складає 360 тис грн, вартість основних виробничих фондів 1100 тис грн, середньорічна кількість працівників – 75 чоловік, площа сільськогосподарських угідь – 601 га.
2. Сформулюйте і приведіть відомість трансформації земельних угідь за умови, що:
  - площа ріллі складає 70 га;
  - сіножатей – 15 га;
  - пасовищ – 8 га;
  - доріг – 1 га.При цьому частину площі ріллі (2,0 га) та доріг (1,0 га) – трансформувати в рілля. Пасовища площею 8 га та дороги площею 1 га теж трансформувати в рілля.
3. Розрахуйте недобір урожаю сільськогосподарських культур на середньозмитих ґрунтах.

Перелік культур наступний:

  - зернові;
  - озимі культури;

- ячмінь;
- горох;
- однорічні трави (сіно);
- багаторічні трави (сіно).

4. Визначить коефіцієнт екологічної стабільності території землекористування при такому складі угідь:

- рілля – 120 га;
- сади – 60 га;
- сіножаті – 25 га;
- пасовища 30 га;
- ставки, болота природного походження – 12 га;
- ліси природного походження – 6 га.

5. Розрахуйте, скільки фізичного гумусу міститься в одній тонні ґрунту. При цьому вміст гумусу у ґрунті 3,1%.

«0» варіант екзаменаційного білету з зазначенням максимальної кількості балів за кожне виконане завдання

Освітньо-кваліфікаційний рівень перший (бакалаврський)

Спеціальність G 18 «Інженерія, виробництво та будівництво»

Галузь знань G «Архітектура та будівництво»

Семестр 8

Навчальна дисципліна **Організація та управління в геодезії та землеустрої**

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № «0»

1. Оптимізація структури посівних площ під сільськогосподарські культури. 10 балів
2. Місцева програма використання та охорони земель. 10 балів
3. Стадії землевпорядного процесу. 10 балів

Практичне завдання 10 балів

Сформулюйте і приведіть відомість трансформації земельних угідь за умови, що:

- площа ріллі складає 70 га;
- сіножатей – 15 га;
- пасовищ – 8 га;;
- доріг – 1 га.

При цьому частину площі ріллі (2,0 га) та доріг (1,0 га) – трансформувати в рілля. Пасовища площею 8 га та дороги площею 1 га теж трансформувати в рілля.

Затверджено на засіданні
кафедри, циклової комісії _____
Протокол № _____ від „_____” _____ 20____ року

Завідувач кафедри, голова циклової комісії _____
(підпис)

Екзаменатор _____
(підпис)

Л.М. Перович
(прізвище та ініціали)

О.В. Лазарева
(прізвище та ініціали)

6. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

№	Вид діяльності (завдання)	Максимальна кількість балів
---	---------------------------	-----------------------------

1	Аналітична робота	5
2	Тези доповіді	5
3	Вміння розв'язувати типові завдання	5
4	Тестування	4
5	Аналіз запропонованих ситуацій	5
6	Індивідуальна робота в аудиторії (відповіді на теоретичні питання)	36 (4*9)
7	Екзамен	40
	Всього	100

Критерії оцінювання завдань для досягнення максимальної кількості балів

Тези доповіді – стисло, реферативним чином сформульовані основні положення доповіді, яка має відбутися безпосередньо під час проведення конференції, метою яких є– зацікавити та залучити фахівців, підготувати слухачів секційного засідання з метою покращення сприйняття інформації та ініціювання конструктивної дискусії або діалогу відповідно до тематики (сайти вищих навчальних закладів / наука або наукова робота; події; конференції (наприклад: <http://science.nmu.org.ua/ua/conferences/index.php>; <http://lnau.edu.ua/lnau/>;

Вміння розв'язувати типові завдання – коли студент вирішує (розв'язує) відповідні задачі. Цей бік завдання виявляється у завданні (в умові задачі) тих чи інших величин і їх значень – відомих і невідомих. Студент на основі статистичного щорічника та відповідних розрахунків має виконати завдання.

Тестування – є засобом контролю та діагностики знань студентів, призначені для самоконтролю та перевірки знань, що передбачає **вибір однієї або кількох правильних відповідей** (тестове завдання цієї форми складається з двох частин: умови, яка описує певну проблему та ставить завдання перед студентами; варіантів відповідей, серед яких, як мінімум, одна є правильною чи найкращою відповіддю, а решта – неправильні відповіді. **Посилання:** (<http://moodle3.chmnu.edu.ua/course/view.php?id=9737#section-0>).

Аналіз запропонованих аналітичних ситуацій - проводиться зі студентами з метою підвищення рівня їх підготовки та розкриття індивідуальних творчих здібностей з метою формування аналітичних вмінь. Цей підхід втілює в собі наступні ідеї: закріплення теоретичних знань з дисципліни; набуття навичок професійної діяльності; підвищення пізнавального інтересу до навчальної дисципліни; сприяє розвитку дослідницьких, комунікативних і творчих навичок та критичного мислення.

Індивідуальна робота в аудиторії – передбачає відповіді на питання під час групових занять, вміщує в себе теми доповідей (сторінка 6-10 цієї робочої програми).

8 семестр

Поточний контроль									Тезис доповіді	Задачі	Аналітична робота	Аналіз запропонованих ситуацій	Тестування	Підсумковий контроль (екзамен)	Сума
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9							
4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	4	40	100

7. Рекомендовані джерела інформації

а. Основні:

1. Лазарева О.В. Організація і управління землевпорядним виробництвом: навч. посіб. для студентів галузі знань 19 «Архітектура та будівництво», спеціальність – 193 «Геодезія та землеустрій» / О.В. Лазарева. – Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2018. – 160 с.

2. Банєва І.О. Організація і управління виробництвом у землеустрої. конспект лекцій для здобувачів вищої освіти ступеня “бакалавр» спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» денної форми навчання. Миколаїв, 2019, 74 с.
URL:

<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/6080/1/Orhanizatsiia%20i%20upravlinnia%20vyrobnytstvom%20u%20zemleustroi.pdf>

3. Ільків Є.Ю., Лісевич М.П. Організація і управління виробництвом: навчальний посібник. Топографо-геодезичні і картографічні роботи. Землевпорядні роботи. – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2014. – 121 с.

4. Мамонов К. А. Організація сучасного геодезичного виробництва : конспект лекцій для студентів 5 курсу денної і заочної форм навчання спеціальності 193 – Геодезія та землеустрій / К. А. Мамонов, Ю. Б. Радзінська ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. 80 с. URL:
<http://eprints.kname.edu.ua/56852/1/2020%D1%80%D0%B5%D0%BF%2012%D0%9B%D0%9E%D0%A1%D0%93%D0%92%D1%82%D0%B1.pdf>

Додаткові:

5. Бульба І.О. Організація і управління виробництвом в землеустрої. Методичні рекомендації для виконання практичних робіт здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за ОПП «Геодезія та землеустрій» спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» денної форми здобуття вищої освіти. Миколаїв, 2024. 63 с. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/18341/1/organiz-upr-virobn-zeml-193-prakt-bakalavr.pdf>

6. Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни «Організація і управління виробництвом в землеустрої» за спеціальністю 193 «Геодезія та землеустрій» / Лахоцька Е.Я., Ужгород.: УжНУ, 2020.- 32с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/34393/1/%D0%9C%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%20%D1%80%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B4%20%D1%81%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D1%81%D1%82%20%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%B8.pdf>

7. Мельник О.В., Рудик О.В., Радзій В.Ф. Організація і управління виробництвом: методичні вказівки. Луцьк: Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. 2022, 58 с. URL: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/21227/1/Orh_upravlin_vyrobn2022.pdf

8. Робоча програма навчальної дисципліни «Організація землевпорядних робіт». НУБіП України. 2020. – 15 с. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u256/nmk_organizaciya_2.pdf

9. Робоча програма навчальної дисципліни. «Організація і управління землевпорядними роботами». Уманський національний університет садівництва. Умань, 2020. 10 с. URL: https://ects.udau.edu.ua/assets/files/programs/lisove/magistr/lisove/2/organizaciya_i_upravlinnya_zemlevporyadnimi_robotami.pdf

10. Mohamed A. E. Abdel Rahman An overview of land degradation, desertification and sustainable land management using GIS and remote sensing applications. *Rendiconti Lincei. Scienze Fisiche e Naturali* (2023). Published online: 4 April 2023. p. 765-808. URL: <https://link.springer.com/article/10.1007/s12210-023-01155-3>